

Eminə YUSİFQİZİ,
Respublikanın əməkdar jurnalisti

Haqqında söhbət açı-cağım qəhrəma-nının 25 yaşı vardi. Hər şey qarşılıqdaydı, hə-le sevəcəkdi, evlə-na-cəkdi, gözəl ev tikacəkdi, uşaqları qışda alaca gözlü ocaq başın-da oynasacaqdılar...

Bunları bir tərəfə qoydu Tural. Talein ümidiñə, müda-fiesiz qoya bilmərik və-təni, düşmən də hər gün bir addım iştiriləmek istəhadasındır. Əvvəlcə yurdumuz, torpağımız olmalıdır, sonra o yurda, torpaqda böyüyən uşaqlarımız, - dedi.

Şəhid Quliyev Tural Mustafa oğlu 25 oktyabr 1995-ci ildə Yevlax şəhəri, Aran qəsəbesində dün-yaya göz açmışdır. Şəhid Mubariz Pənahov adına 1 nömrəli qəsəbe tam orta məktəbi bitirib. Təhsil aldığı məktəb şəhid adını daşıdığındanñı, ya qəhrəmanlıq-das-tanlarına vurğunluğundanñı Tural 18 yaşıñ tamamlaşılıb hərbi xidmətə yollanacağı günü sebrsiz-lükle gözləmişdir! Yoxsa, ne vaxtsa şəhid olub yaddaş-lara həkk olacağı ürəyinə dammişdi?

Vətənpərvərlik ruhu çox yüksək idi bu iğid oğlonda. Hərbçi olmaq marağrı ona düz yol tapmaqdə väsiteçi olur. Mühərribənin na olduğunu ancaq film-lərdən izləyən Tural öz arzusu ilə herbi hissədə kurşa yazılır ve bittirdikdən sonra «N» sayılı herbi hissəye göndərilir. Təborda baş atıcı təyin olunur. Tural özü kimi iğid-lərlə düşmənlə həmsərhəd olan postda durdurulur. Şəhid yoldaşlarının xatıresində yuxarı kimi yaşa-yan Tural en çetin mövqelərdə döyüşə atılır, cənnət eli Kəlbəcər uğrunda qızığın döyüşlər başlayır. Tural «canim vətəne qurban» - deyib 5 gün şiddətli döyüş-lərdə ön sırada qəhrəmanlıqla döyüşür. 2 ay ondan xəber almaz mümkin olmur.

Kasib ailəde, çətinliklə böyümüşü Turalgil. Ata-ana zəhmətlə, eziyyətle 4 uşaq böyümüşdü. Ha-mısı da ağıllı, təbiyəli və zəhmətkeş idilər. İki bacı, bir qardaş ailəlidir. Tural subayı, seçimi başqaymış. İgidimiz atası Mustafanı necə faciali şəkildə itirdiyini heç unuda bilmirdi. Çünkü hadise Turalın gözünün qabağında baş vermişdi. Rəhmətlik atası iki oğunu götürüb Sabirabada ti-kinti şirkətində çalışmağa gedib. Neca deyərlər, özləri yol ilə, əzrəil kol ilə. Həmin gün böyük qardaş Teymur xəstelenib işə çıxa bilmir. Tural atası ilə talein hökmüne təbe olmağa gedirler. Daş hasar

Şəhid ətrinə bələnmis torpaq

uçur, atası Turalı xilas edə bilsin deyə, özünü qabağa verir, daşların altında qalır. Xəstəxə-naya cađırılsı da, Mustala kişinin hayatını xilas etmək mümkün olmur. Bu bədbəxt hadise Turala çox ağır təsir edir. Həmişə deyirmiş ki, atam mənə görə özünü ölümə atladi. Sonralar usta yanında işləyir mis şəhidimiz. Hörgü işinə girişmiş. Yox, qorxmurmuş, sadəcə, daşlara üşyan edilmiş, atasını elindən aldıgına görə.

Şəhid olmamışdan Turalın cibində 5 manat pul olub. Döyüş yoldaşlarına deyib ki, şəhid olsam, bu pulu evimizə çatdırın. Turalın vəsiyyətini yerinə yetir-mək üçün Aran qəsəbesinə galib pulu ailəyə verirler. Qardaşı bu olayı doluxsun-a-doluxsuna danışdı. Çox sevdiyim şair Elçin Mirzəbaylinin bu mısralarını xatırladım:

Gecənin birində köçüb gedəsan,
Yox olub gedəsan, uçub gedəsan.
İtəsen gecənin qaranlığında,
İtəsen şəhərin burulğanında,
Dünyanın dərdini içib gedəsan
Ne varsa, ne varsa geridə qalan
Bir göz qırpmında biçib gedəsan.

Anası deyir ki, təze- təzə evlənmək eşqinə düş-müşdü balam: - Heç bilmədim gözaltısı kim idi? Öz məvacibi ilə aldığı qırmızı yaylığı bilmirəm harada giz-lədim?! Balam torpaq altında yatır, men bu torpağın üzündə gezirəm. Tural mənim qırurumdur, amma yoxluğuna döza bilmirəm- deyib göz yaşları töküran. Ancaq yene də, təki vətən sağ olsun deyir.

Ali Baş Komandanla fəxr edirdi Tural Quliyev. Döyüş yoldaşlarına tez-tez deyirmiş: zamanla yarışa çıxıb Prezidentimiz. Belə güclü ordu yaradıb. Döyüş-cüler dövlətini, vətənini belə aludalılıkla sevən Tural Quluyeva ehtiramla yanaşırıdlar. Sevdiyi vətəni uğrunda 5 gün vurmuşu iğidimiz. Beş gündə neçe-neçe erməninin canını almağa fürsət təpə bildi. Düz iki ay Turaldan bir səs-soraq çıxmır, telefonu inadla susur. Sonra neşti neutralzonadan çıxarılar və Şəhidlər xiyabanında qəhrəmana layiq şəkilde dəfn edilir.

25 yaş nadir ki, Tural! Sən sevdiklərinin gö-zünü yolda qoydun, amma Qarabağ deyə, vətən deyə, torpaq deyə ağlamadqan gözünün nuru iten bir milleti zülmətdən tərtardin oğul. Minlər senin kimi mərd oğullar bu qələbəni qazandırdı xalqımıza! Kim deyir ki, Azərbaycanın yeraltı servəlleri neftdir, qazdır, sehv edirlər. Bizim yeraltı servətimiz sizsiniz, eñiz şəhidlər! Və ordumuzun ezmi, qüdrəti neticəsində hər gün tariximizin şanlı səhifəsinin yazılmışında Quliyev Tural Mustafa oğlunun da adı olur.

Sizlər olmasaydı, bizim kimi qururu analar da olmazdı. Sizin

qarşınızda baş əyirəm, şəhid analar! Bu qəhrəman oğulları siz dünyaya gətirmisiz, vətəni qorumaq, namus qorumaq üçün!

Tez-tez gedirəm Şəhidlər xiyabanına. Orda həmişə bahardı. Və bu xiyabanda yuxuya gedən oğul-larımıza deyirəm ki, bu vətən sizlər nə gözel lay-lay çalıb ki, bu qədər igidin yuxusu gəlib?

Bu yaxınlarda yeniden gözüyü-şü şəhid anasının qapısını döyürem, yenə Zəfər bayramında Şəhidlər xiyabanına yollanan qara yagliqli anayla danışram. Sevinci gözlərində donub, arzu-larını üreyində qoyub balası. Ailenin 86 yaşlı ağıbırçayı- Turalın ata nənesi Ağca xala da qovrula-qovrula danışır, oğlu Mustafanın qəza neticəsində həlak olduğunu, bu dard azmış kimi, nəvəsi Turalın da itgli-sin ağırlığını daşıya bilmir.

Turalın anası Arzu xanım dedi ki, oğlum Teymurun 3 yaşılı oğlu babası Mustafanın adını daşıyır, 5 ay bundan əvvəl dünyaya göz açmış o biri nəvəmə isə Tura-lın adını qoymuşq, dedi.

Aydıla, alalı-analı böyüsün, Tural torpaqda yatdığı qədər Allah ömür versin, bu ailyə bir daha pis gün qismət olmasın deyə, dualar etdikməz gözə yaşı anaya. Aila dövlətimizin qayğılarından çox razıdır. Vaxtılı Turalın yaşadığı evdə dövlətin maddi və mənəvi dəstəyi ilə inşa və temir işləri görülür. Ailyə gəstərişlər diqqət və qayğıların sırasında daha bir evin tikintisine başlanacağıının da nezərdə tutulduğunu dedilər.

Quliyev Tural Mustafa oğlu ölümündən sonra Azərbaycan Respublikasının Prezidenti, Silahlı Qüvvələrin Ali Baş Koman-danı İlham Əliyevin sərəncamı ilə «Vətən uğrunda», «Suqovuşanın azad olmasına görə» və «Cəsur

dö-yüş-cü» medalı ilə təltif olunmuşdur. Turalın

uğrun-da canından keçdiyi Qarabağ Azərbaycanı!